

MINDSZENTI LAP

Egyes szám 10 fillér
Félévre 3 K * Egy évre 6 K.

Megjelen minden
vasárnap

A feltámadás ünnepén.

A keresztény vallás alapítói mintegy a természet sugallatát követték, mikor a feltámadás ünnepét egy időbe helyezték a természet megújulásának ünnepével.

A keresztény ember, akinek lelke eltelik a föltámadás magasztos tudatával, lelki állapotának megfelelő külső körülményeket talál a szabad természetben is.

Pompázva hinti szét melengető, termékenyítő sugarait a nap. Fű, fa kizöldül, a levegőt édes, erős illatok járják át, amint a határból besuhan a szellő a falu utcáiba és minden, föld, ég hirdeti, hogy nincs örökös megsemmisülés a természetben, hanem csak örökös feltámadás van.

S ugyanezt hirdetik az oltárról, a szószékről, imádságos könyvekből, harangokból és mindenünnen, ahol még hisznek Istenben.

Hirdetik, hogy miként a természetben, azonképpen a lelkek életében sincs örökös megsemmisülés, hanem csak örökös feltámadás.

Isten Fia jött le közénk igazságot hirdetni és szenvedni, hogy ezt bebizonyítsa nekünk. Ha testét nem marcangolják vala széjjel a szégyenfán; ha nem lett volna mártir, — akkor is elhíhette volna neki az emberiség, amit hirdetett. Mert a krisztusi igazságoknál derekabbakat és igazabbakat nem hallott még emberi fül, sem Jézus előtt, sem utána. De hogy vérével, mondhatatlan szenvedésekkel pecsételte meg ígét, a rettentő vérdráma, melynek színhelye a Golgotha volt, annál is inkább meggyőzte az emberiséget arról, hogy valóban a legnagyobb, a legdicsebb tannak kell lennie annak, amelyért Isten Fia a keresztre feszített magát.

A halhatatlan igazságnak, a jó legyőzhetetlenségének utolérhetetlen szimbóluma Jézus Krisztus feltámadása. Hasztalan álltak őrt pogány vitézek a Megváltó sirjánál, hasztalan óvta magát a hatalom, hogy a szeretet forradalmának tanításai vele együtt pusztuljanak el. Harmadnapra megnyílt a sir s az Ég vakító fényessége közepette tört ki belőle a Megváltó, hogy visszatérjen Isteni atyjához.

Zsarnokság, rosszaság, emberi gyarlóság hasztalan próbálják az igazságot végleg eltemetni, örökre elpusztítani, és ha az igazság sirja fölé piramisokat emelnek, akkor is kifeszíti a sirt és visszatér — eleven életet élve — emberek szívébe és lelkébe.

Ami jót és nemeset belénk oltott az égi gondviselés, azt elnyomhatja rövid vagy hosszú időre a rossz, az önzés, a szomorúság, de jó egy nap, amikor új erőre kap az eltemetettnek hitt energia és győzelmesen száguld keresztül a világon.

Ez mentette meg eddig is a végpusztulástól az emberiséget s ez fogja megmenteni a jövőben is.

Végeredményben mindig a jó győz a rossz fölött, bár sokszor éppen ennek ellenkezőjét mutatja a látszat.

Ezért ne csüggedjétek elnyomottak, szegények és elhagyottak, mert ti hozzátok állott legközelebb Jézus Krisztus, s reátok gondolt, amikor felfeszítették. Értetek jött a földre, s benneteket váltott meg első sorban.

Aki bensőségteljesen tud elmerülni Jézus életének történeteiben s tanításaiban, aki örvendezni tud husvét ünnepének, az soha el nem veszti lelkének egyensúlyát, életének reményességét és kedélyének derűjét. Mert Benne bízni, ez annyit jelent, mint jót és szépet várni a léttől.

Nem lesz villanyfényünk.

Alig egy évvel ezelőtt örömmel ujságoltuk, hogy községünk képviselőtestülete a villanyvilágításra vonatkozó szerződést megkötötte a helybeli Weisz Miklós és társai céggel, amely cég kilátásba helyezte, hogy a villanyvilágítási berendezést még az őszig elkészítteti és novemberre már lesz villanyvilágításunk is.

Ezen szerződés, mely a községre igen előnyös volt, — jóváhagyás végett előbb a vármegye törvényhatóságához, majd a minisztériumhoz lett felterjesztve, — azonban úgy a községi képviselőtestület határozata, mint a vármegyei törvényhatóság jóváhagyó határozata ellen ismételt felekezések lettek beadva, melyek a vállalkozóknak kedvüket szegték, másrészt az időt kitölték annyira, hogy ma egy világháború közepén a viszonyok a községre nézve is lehetetlenné

tették, hogy vállalkozókkal terhes szerződést kössön.

A képviselőtestület e hó 1-én tartott ülésében a szerződés felbontásához hozzájárult és az óvadék visszaadását határozta el.

Kénytelenek vagyunk tehát továbbra is az eddigi állapot mellett maradni és a villanyvilágítási ügy újból való felszínre hozását jobb időkre tartogatni.

— **Elhalasztották az önkéntesek bevonulását.** Az 1891., 1895. és 1896. évi születésű magyar honosságú egyéves önkéntesek, egyéves önkéntesjelöltek, valamint ezen és egyéb folyamú, a háború tartamára belépett és még be nem vonult önkéntesek az eddigi rendelkezésektől eltérőleg nem folyó évi április hó 15-én, hanem csak a népfölkelési szolgálatra kötelezett egyének részére majd még közhírré teendő legközelebbi bevonulási hirdetményben megjelölt napon kötelesek bevonulni.

Küzdelmek a Kárpátokban.

A Kárpátokban változatlan heveséggel folyik a küzdelem s még csak sejteni se lehet, hogy mikor fog megérni a döntésre. Az kétségtelen, hogy oroszok is mi is tisztában vagyunk azzal, mi forog kockán a Kárpátokban s ez az oka az óriási erőki-fejtésnek mind a két részről.

Höfer jelentése szerint a keleti Beszkidek vonalán nyugalom van, minthogy az oroszok összes támadásait az utóbbi napokban véresen visszautasítottuk. A kárpáti arcvonalnak keletről csatlakozó szakaszaiban, ahol nagy orosz erők támadnak, folyik a harc.

Dicséret és csodálat illeti csapatainkat, akik a folyton megerősített és kiegészített ellenséges csapatok támadását állják és már a tulajdonképeni kárpáti arcvonal előállításain is visszaverik.

Az oroszok — mint látszik — változatlanul a legnagyobb erőfeszítéssel igyekeznek nyomást gyakorolni a mi kárpáti frontunk középső részére, ezért folynak a leghevesebb harcok a centrumban.

A jelentésekből meg lehet állapítani, hogy az oroszok folyton újabb erősítéseket kapnak, amelyeket nyomban fölhasz-

nálnak és a frontba vetnek. De a megerősítések sem lendítenek az oroszok kárpáti helyzetén, eddig velük is sikertelenül kísérleteztek, mert éppen a centrumban nem tudták csapatainkat a Kárpátok galíciai lejtőjéről visszaszorítani.

Bukovinában és Kelet-Galiciában is nagyon heves harcok folynak.

Bár Bukovinában erősen havazik, a harctér mozgalmassága nem csökkent.

Az ellenség Boján környékén, ami Csernowitztól keletre van, miután elpusztult csapatrészeit naponkét erősítésekkel egészíti ki, állandóan támad, de minden előrenyomulási kísérlete véres veszteségek mellett tökéletesen összetörve hiúsul meg. Ugyanez a sorsa a Bojántól északkeletre levő állásaink ellen intézett támadásoknak is.

Katonáink kitartóan és hőiesen állják a harcot. Szuronyaink előtt és ágyuink szakadatlan tüzelésétől óriási tömegekben pusztulnak az oroszok, de egyetlen lépést sem tudnak előre tenni.

Höfer ezen jelentése szerint a Pruth és a Dnyeszter között levő orosz határon csapataink az oroszoknak tulerővel véghezvitt támadását visszaverték. Egymás mögött tiz-tizenöt sorban támadott az ellenség, egész napon át és a csatavonal több pontjain. A harc egész estig tartott.

Az ellenség nagy veszteségek után mindenütt visszavonulásra kényszerült és főként legdélibb szárnyunk előtt menekülésszerűen hátrált.

Amellett a küzdelem mellett, amelyet most úgy a monarchia, mint Németország az óriási orosz erők ellen folytat, a többi harctér minden eseménye eltölpül és mellékes akcióvá vált.

Bucsuzás.

„Hova, hova édes fiam?”

„A csatába megyek anyám.

Elhívott a másik anyám,
Az én drága magyar hazám!”

„Eredj fiam! Egy fiam vagy,
Meggzakad tán szívem érted.
De én küldlek! Haljak én meg,
Csak a hazánkat megvédjed!”

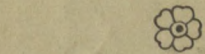
„Hova hova édes uram?”
„Hi a haza, feleségem!
Ne tartóztass! Ha maradnék
Ugyis megölne a szegyen.”

„Engem ölne, ha maradnál,
Eredj, eredj, Isten áldjon!
Dicsőséges megjövésed
Imádságos könnyel várom.”

„Hova, hova édes apám?”
„Megyek védni a hazámat.”
„De szeretném a csatába
Elkísérni jó apámat!”

„Gyöngé még a te két karod,
Nem harcolhatsz a hazáért.”
„De legalább ott lehetnék
S meghalhatnék a hazámért!”

VÉRTESY GYULA.

MADÁRFÉSZEK.

Porrá löve
A márványos falak;
Kelyhek, padok
Szétszórva állanak.
Sárban a csillag,
S a toronytetőn,
Játszó napsugár
Nem jár reszketőn.

Körül a táj
Az örök csend hona:
Harang nem kong,
Nem bug az orgona.

Nem hirdetnek már
Vészt, örömet, bajt...
A romok között
Csak a szél sóhaj.

Nem zugja már
Vissza tágas fala:
Elhangzott rég
A zsoltárok szava!
Az imakönyvet
Szél, eső veri,
Vigaszt benne
Senki nem leli!

Tört szószerkén
Egy kis madárka ül;
Csicsereg, dalol,
Csattog szüntelenül.
Lelke előre
Örülvén fián:
Fészket épít a
Csattos biblián...

BÁTHORY GÁBOR.

— **A lisztkeverési rendelet magyarázata.** A kormány által a liszt és egyéb őrlmények előállítására és forgalombahozatalára vonatkozóan legutóbb kiadott rendelet egyes intézkedéseivel szemben különféle kételyek merülvén föl, ezekre nézve a „Budapesti Tudósító” illetékes helyen a következőkről értesül: A malomvállalatok az új kiörlésű lisztke előállítására csak a rendelet életbelépésétől köteleztetnek s a régi típusu lisztke forgalombahozatalára nézve csak az a korlátozás áll fenn, hogy a forgalombahozatal csak az újabb rendelkezések által előírt keverési kötelezettség mellett történhetik. Az ármegállapítást illetően a régi készletekre nézve átmeneti időt megállapítani szükségtelen volt azért, mert — eltekintve attól, hogy ezek a készletek csekélyek s kettős áruk mindegyikéből kerülendők — a

finom tészaliszt és a főzőliszt megállapított magasabb ára kompenzálja a kenyérliszt ármérséklését. A malomvállalatoknak 1915 április 1-én birtokában levő korpa- és takarmánylisztkészletekre nézve pedig egyelőre csak bejelentési kötelezettség állapított meg, míg az értékesítési viszonyok változatlanok maradtak.

HIREINK

— **Második gyógyszerár Mindszentén.** Innen onnan már öt éve lesz, hogy a második patika ügye felszínre került nálunk. Azóta ez az ügy, melyet annak idején részletesen ismertettünk — nagyon sok viszontagságon ment keresztül. Mindnyájan tudjuk azt, hogy olyan községben, melynek lélekszáma meghaladja a tizezret, törvény szerint is megkívánható, illetőleg engedélyezhető a második gyógyszerár; ámde nálunk — hála legyen az isteni Gondviselésnek — oly kitűnő egészségügyi viszonyok vannak, hogy a már meglévő egy patika is soknak mutatkozott. Legalább is ezt kellett hinnünk, mert néhány évvel ezelőtt a második patikát itt is, ott is fölöslegesnek mondták, vagyis leszavazták jóformán az egész vonalon. Azóta azonban sok minden megváltozott... Most legfeljebb arról adhatunk hírt, hogy az e hó 1-én tartott képviselőtestületi közgyűlés tudomásul vette a vármegye törvényhatóságának azon határozatát, mely szerint javasolja a miniszternek, hogy Mindszentén a második patika engedélyeztessék. Hát ezt mi is tudomásul vesszük.

— **Utalványrendszer Szegeden.** Szeged hatósága életbeléptette a lisztről és a kenyérről az utalványrendszert a fogyasztás csökkentésére, egyelőre négy hétre. Az utalványok kiosztása csütörtökön kezdődött meg az egyes kerületi rendőrségeken, ahol már a kora reggeli órákban nagy volt a tolongás. A kiosztás, amelyet tanítók és tanítónők lelkesedésből végeznek, egész nap tartott. Nagypéntektől kezdve már csak utalványra lehetett Szegeden kenyeret, lisztet, meg péksüteményt kapni. A munkások külön kenyéruталványt kapnak. Az utalványok szerint ugyanis egy felnőttre hetenkint 130 deka kenyér jut. Ez azonban a munkásembernek kevés, azért a munkások naponként 1 kilóra szóló kenyéruталványt kaphatnak.

— **A tanítók közigazgatási szolgálatban.** Az iskolák nagy részét elfoglalták a katonák. Egyiket kórháznak rendezték be, másikat katonákat szállásoltak el s ezért több iskolában szünetelnek a tanítások, minek révén az ottani tanítók és tanítónők most szabadságon vannak, hogy az ilyen tanerők tudásukat és munkaerejüket ott használhassák fel, ahol leginkább szükség van rá. A miniszter rendelkezése értelmében a tanfelügyelőség a tanítókat és tanító-

nőket közigazgatási teendőkre osztja be.

— **A háború és az érettségi vizsga.** A középiskolák vizsgatervében némi változtatás történt a háború miatt. Azok a nyolcadik osztályú ifjak, akiket a sorozó bizottság katonai szolgálatra alkalmasnak talált, nem tesznek érettségi vizsgát, hanem évközben tanúsított tanulmányi eredményük alapján jutnak végbizonyítványhoz. A többi tanuló júniusban rendes vizsgálatot tesz. A katonai szolgálatra alkalmasnak talált ifjak közül azok, akik évközben gyenge előhaladást mutattak, vagy elégtelen osztályzatot kaptak, szűkebb vizsgát tesznek, mely egyenlő értékű az érettséggel s ha ezt sikerül kiállították, szintén megkapják az érettségi bizonyítványt. Nem felel meg tehát a valóságnak az a hír, hogy az érettségi vizsgák az idén elmaradnak. A kultuszminiszter egyébként rendeletben állapította meg az ideai vizsgálatok rendjét, amelyek júniusban lesznek és mostanában folyik a minisztériumban az érettségi biztosok kijelölése is. A miniszteri rendelet kizáróan azokat az ifjakat részesíti kedvezményben, akik az iskola padjaiból a hadsereghez kerülnek. A többi diák a rendes időben vizsgázik.

— **Kenyérmagvak kiméltése.** A belügyminiszter elrendelte, hogy a malmokban búzát, rozst, árpát csak úgy szabad megőrölni, ha ugyanannyi tengeri megőrölés alá kerül. A pékek pedig csak úgy süthetik meg a kenyeret, ha a kenyér lisztjének fele kukoricalisztből van.

— **A gyertya és szappan drágulása.** A gyertyagyárak újra felemelték a gyertya árát s azzal indokolják az újabb áremelést, hogy a gyártáshoz szükséges nyersanyagok nehezen szerezhetőek be s a gyárak kénytelenek mérsékelni a gyártást. A szappan árát is emelték a gyárak, most már a mosószappan ára száz kilogrammonként ötvenöt koronával drágább most, mint egy hónap előtt. A gyufagyárak is kevesebb készletet állítanak elő, egyik-másik gyár be is szüntette a kénese gyufa gyártását, mert hiányzik a gyártáshoz szükséges nyersanyag.

— **Szőlőink megmunkálása a háborús esztendőben.** Ma minden talpalattnyi földre szükségünk van, hogy azon liszttermékeket, vagy egyéb olyan élelmicikkeket termeljünk, melyek a mai drágaság közepette megélhetésünket biztosítsák addig is, amíg a világpiacok áruforgalma megint felszabadul. Fel kellene tehát használni szőlőterületeinket is arra, hogy a sorközökben, utak szélén korai burgonyát vagy zöldségféléket termesszünk. Minthogy azonban a szőlővel egyazon területen ültethető növények ezidei megművelése nagyobb munkaerőt és kiadást okoz, mindkettővel pedig takarékoskodnunk kell, magában a szőlőben a mellőzhető évi idénymunkálatok közül csupán a legszükségesebbeket szabad végeznünk. Az amegy is oly sok áldozatokat igénylő szőlőterületek nagyobbítását jobb időkre hagyhatjuk. A metszési műveletek sorából is a legkedvesebb

munkát igénylő, megszokott, leg-egyszerűbb módokat kell alkalmaznunk. Ha talán egyik-másik borvidéken a szakavatott kezek hiányoznának, az itthonmaradt öregebb gazdák néhány értelmesebb asszonyt, vagy katonasorba nem került legényt oktassanak be a metszési fogásokra. Ezirányban a vármegyei gazdasági egyesület is szívesen támogatja a hozzája forduló szőlősgazdaközöniséget. Hogy pedig a szőlő gyengébb megmunkálása dacára is jó termést adjon, k. holdankét legalább 300 kg. ammóniak szuperfoszfátot, homokon pedig még 100 kg. kálisót hintsünk el most tavasszal a lemélyített sorközökbe. Az országos magyar gazdasági egyesület mult évi szőlőműtrágyázási kísérletei is tanúsítják, hogy a műtrágyázott szőlők 300—800 koronával nagyobb jövedelmet adnak, mint a nem műtrágyázottak.

— A községi gulyás fizetése. A községi gulyás, tekintettel a rendkívüli állapotra és a nehéz megélhetési viszonyokra, azt kérte a képviselőtestülettől, hogy évi fizetését 1700 koronában állapítsa meg. A községi képviselőtestület csütörtökön tartott ülésében megszavazta ezen összeget és ennek megfelelőleg állapította meg a legelőbért is.

— Gyermekek a tűzvonalban. Molnár József 15 éves kanizsai fiú még a mult év őszén megszökött hazulról, felkapaszkodott egy katonavonatra és a fékbódéban meghúzódott. Már Galicia felé járt a vonat, mikor a katonák észrevették a velük utazó fiút. Le akarták szállítani a vonatról, de a fiú addig sirt, könyörgött, míg megengedték neki, hogy velük utazzék tovább. Így eljutott a harctérre. Molnár Józsi négy hónapig volt a harctéren a tűzvonalban. A bátor fiú ott feküdt a katonákkal a lövészárokban, élelmiszert, vizet, municiót hordott nekik és mindenféle egyéb apró szolgálatot teljesített. A negyedik hónapban azonban megbetegedett, kórházba került, innen pedig felgyógyulása után nem engedték vissza a harctérre, hanem hazaküldték Kanizsára a szüleihez. A nyugtalan vérű fiú azonban nem tudott otthon maradni és ismét megszökött hazulról. Ezuttal azonban nem jutott el a harctérre, mert szülei kérésére körözték és Szabadkán a rendőrség elfogta s hazaküldte.

— A tajtékpipa alkonya. Lassankint közeledik az az idő, amikor nem lesz többé tajték és pipás emberek többé nem gyűjthetnek a tajtékpipára. A tajték igen elterjedt ásvány ugyan, de a törökországi tajtéktelepen kívül mást semholsem fordul olyan nagy mennyiségben és oly tiszta állapotban, hogy érdemes volna szedni. Igaz, a tajtékszükséglet sem valami tulságosan nagy, de a tajtékpipát mégis sokan kedvelik és azért természetes tajték telepek lassankint ki fognak merülni. A tajtékpipát akkor majd olyan pipa fogja pótolni, amelynek anyagát egy Dél-afrikában honos tökfaj fogja szol-

gáltatni. Ennek a tökfajnak a gyümölcse pipaalku és épp olyan színű mint a tajték, úgy, hogy csak ki kell vájni és készen van a kitűnő pipa. Az ára se kicsi, úgy, hogy méltán foglalhatja majd el a szintén tajtékpipa helyét. Ha azonban ezt a tököt, amelyet tajtéktöknek neveztek el, Európában is sikerült természetien, úgy természetesen olcsóbb lesz és akinek kertje van maga természetien a pipáit a kertben.

— Mérsékelt haszonbér. Nagy Lajos és társai halászlati jogbérlok haszonbérleengedését folyamodtak a községhez. A képviselőtestület méltányossági okokból az évi bért 700 koronáról 500 koronára redukálta.

— Üzérkedés háboruba vonultak életbiztosításaival. Ismételen előfordult esetekből életbiztosító társaságaink megállapították, hogy lelkiismeretlen kufárok a hadbavonultak hozzátartozóitól különféle hazug ürügyek alatt az életbiztosítási kötvényeket olcsó áron megvásárolni kísérlék meg és ez több ízben sikerült is nekik. Az ilyen visszaélések meggátolása végett az életbiztosító társaságok elhatározták, hogy bemutatóra szóló kötvényekre csak minden kétséget kizáró esetekben teljesítenek a háboru alatt kifizetéseket és hogy kötvényátruházásokra és kedvezményezetekre vonatkozó változásig bejelentéseket hadbavonultak kötvényeire vonatkozólag nem vesznek tudomásul, illetve a szokásos átírási függelékeket nem állítanak ki.

— Fémeket a hadseregnek. A hadsegélyző bizottság tekintettel arra, hogy ellenségeink a hadi célokra szükséges nyersanyagok behozatalát meggátolja, felhívást intéz a közönséghez, hogy — a vas és acél kivételével — minden birtokában lévő és nélkülözhető házi-, konyha- és egyéb fémtárgyakat, nevezetesen: sütőket, lábasokat, fazekakat, tartányokat, merő- és más kanalakat, szűrőket, korsókat, kannákat, katlanokat, mozsarakat, mosó- és mosdóedényeket, poharakat, csészéket, sulyokat, szitákat, vödöröket, kádakat, csöveket, jég- és virágtartókat, lakatokat, kulcsokat, kilincseket, ablakredőnyöket, hamutartókat, bográcsokat, diszszégeket, butordiszeket, szegeket, játékokat, lámpákat, disztárgyakat,

stanniolt, üveg- és pipakupakokat, ón- és ólomtartányokat és mind-ezeknek törmelékeit, vagyis mind-azokat a tárgyakat, amelyek kizárólagosan vörösréz, sárgaréz, bronzból, nikkelből, ón és ólomból vagy ezen fémek felhasználásával készültek, már most gyűjtse össze, hogy azokat a jelzett célra — a legkésőbb megjelölendő gyűjtőhelyekre a közrebocsátandó ily irányu felhívás után — haladéktalanul és díjtalanul beszolgáltathassa. A hadvezetőség a begyűlendő fémeket a becsár ötven százalékában megfizeti és ezt az összeget az Országos Hadsegélyző Bizottság rendelkezésére fogja bocsátani.

— Katonák holttestének exhumálása. A belügyminiszter rendelete szerint a hadsereg hadtápkörzetében eltemetett katonák holttestének exhumálása és elszállítása iránt a kérvényt mindenkor az illető hadtáparancsnoksághoz kell intézni és ez kellő vizsgálat meg-ejtése után határoz ez iránt és amennyiben az engedeimet megadja, felhívja a folyamodót, hogy a tervbe vett exhumálás idejét táviratban idejekorán jelentse be. A szabályok értelmében a kolerában, himlőben, kiütéses tifusban, pestisben, vörhenyben és difteriában elhaltak holttestének elszállítását egy év előtt nem engedik meg.

— Mekkora is 9 milliárd? Elképzelni egy milliárdot papir- vagy aranypénzben sokkal nehezebb, mint vele számolni. Mert a számvetésnél elég, ha az 1-essel számolunk s hozzágondoljuk a milliárdot. Egészen más dolog a térben, akár magasságban, akár terület- vagy hosszúságban a milliárdos nagyságot felfogni. Hát még 9 milliárdot! Azt a 9 milliárd márkát, amelyet az új német hadikölcsönre jegyeztek. Próbáljuk meg ennek a rengeteg összegnek a nagyságát térbeli összehasonlítás által kifejezni. Egy ezer márkás bankjegy 0.06 milliméter vastag. Százas csomagokban 6 milliméter. 166 ily százas csomag ad egy méter magasságot. Ez pedig még csak 16 millió 600 ezer márká. A 9 milliárd tehát ezrekben egymás, fölé rakva 540 méter magas oszlopot adna, tehát magasabb volna, mint a budapesti Szent János-hegy, mely csak

529 méter. Ha 20 márkás aranyokban akarnók oszlopba rakni a 9 milliárdot, minthogy egy 20 márkás arany 1.4 milliméter vastag, 630 kilométer magas oszlopot kapnánk, ami megfelel a Budapest — pozsonyi távolság háromszorosának. Vagyis élére fektetve az aranyakat, három sort kapnánk Budapesttől Pozsonyig. Ha pedig lapjával raknók le a 20 márkás aranytömeget — minthogy egy 20 márkás arany 22.5 milliméter átmérőjű, 10,125 kilométer hosszúságra terjedne, ami a föld egyenlítőjének egynegyed része s olyan távolság mint Budapesttől Kína közepéig.

— Vers a lövészárkból. Amikor a harcterekre ráborul az alkonyat, s a fegyverek gyilkos robbanása ritkábbá válik, barátságos lobogású tábori tűz mellett hazaszáll a vitézek gondolata. Haza a kis családhoz, feleséghez és apró gügyögő kis babához, aki most tipegi az első lépést, most próbálgatja az első szavakat. Ilyenkor, mikor képzelet szárnyán hazalátogat a katona lelke, titkos hurok pendülnek meg rejtek hárfáján, s megszületik a vers, amely szól a feleségről, kis gyerekről. Kedves kis verset küldtek be hozzánk, amelynek szerzője Berényi János szegedi tartalékos hadnagy. A nyolc strófás versnek első és utolsó strófáját közöljük itt:

Valamikor régen,
édes kis Csöpségem
kicsi kocsi-ágyban
Bus dalt dudorászva,
Apuska altatott s ringatott el
lányan
Angyalkák szállidostak
kicsi kocsi körül s dudorásztak
Ők is.
Apukád segítve
nagy munkájában, hogy csicsis,
baba, csicsis...
Születésed napján
azt kéri Apuska áldjon meg az
Isten
Anyukáddal együtt...
sok sok boldogsággal édes, drága
kincsem!
Nem ismerd meg soha,
mi az a fájdalom s nőjj fel
egészségben...
S gondolj szeretettel
mindig Apukádra kicsi Isten-
ségem!

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

HORVÁTH ANTAL

Horváth Antal könyv- és műnyomdája, Mindszent.

*Mielőtt hadba vonulna,
fényképeztesse le magát!*

Szebb emléket nem hagyhat családjánál

Élethű fényképek modern kivitelben készülnek

Horváthné műtermében!

Árak a régiek.

APRÓSÁGOK

A ravasz cigány.

Gyónni ment a cigány. Hosszu bünlajstrom nyomhatta a lelkét, mert a penitencia negyven miatyánk elmondására kötelezte. De a cigány nem szeretett imádkozni. Törte a fejét, miként lehetne szabadulni a vezeklés alól. Kapja hát magát másnap reggel beállit a főurhoz.

- Jó reggelt, tisztelendő ur.
- Jó reggelt, cigány.
- Szerencsés jó reggelt tisztelendő ur.
- Adjon azs ur Isten szerencsés jó reggelt, tisztelendő ur.
- Jó reggelt, Móre.
- Kezsit csókolom, jó reggelt tisztelendő uram!
- Megbolondultál cigány, hiszen már negyedszer köszönsz.
- Ahun van, la, tisztelendő urnak már a negyedik köszöntés is sok. Hát akkor azs uristennek, hogy ne vóna sok a negyven miatyánk.

A jelszó.

Mindszente történt. Azt mutatja, hogy a parasztember ugyancsak körültekintő és figyelmes. Pénzcséke volt egy itteni magyarnak és atakarékpénztárba akarta elhelyezni. Elvégre az interes mégis csak jól esik. Aztán biztos a pénzcséke. Ugy ám csak az a bökkenő, hogy a kis-könyv elveszhet, meg el is lop-hatják a ládafiából, mert hiszen az ördög nem alszik. Aztán amit az ember összekuporgatott, valami csirkefogó kikaparja a spórkasszá-bul.

— Tekintetes uram, instálom, — vakarja a füle tövét az öreg — hogyan lehetne segíteni a bajon, hogyha a könyv elkallódik, ki ne kapja más a pénzt?

— Hát válasszon valami jelszót, bátyám, világosítja fel a könyvelő. Jelszó? Ezt bajos megérteni. Hosszas magyarázat kell ahoz. Végre megállapodnak. A bácsinak van egy láncos kutya, a Bodri. Legjobb lesz a kutya neve jelszónak. Szépen rá is irták a könyv lapjára a hű kutya nevét. Amire aztán a magyar annak rendje szerint elment. El ám, de még az ajtóban mégis vissza kellett fordulni. A gond csak gond és nem hagyja nyugodni az embert.

— Tekintetes uram, de aztán mi lesz, ha meg tanál döglenni a Bodri?...

Az uraknak könnyü.

Besorozták az özvegyasszony fiát katonának. Be is állit az asszony a sorozat bizottság elé és kéri a tiszt urakat, hogy engedjék ki a fiát a katonaságból. Az ezredes vigasztalja, hogy nyugodjék bele, jó dolga lesz ott a fiának. — Lássa, öreg, hiszen mi is katonák vagyunk. — Az uraknak könnyü — mondja az özvegy — mert az uraknak nincs más mesterségük, — de az én fiam kitanult csizmadia.

Iskolázott fiu

nyomdász tanulónak
fizetéssel felvétetik:

Horváth Antal

könyv- és műnyomdájában.

A keltetőtojások vizsgálása.

Ennek lényege abban áll, hogy az illető meggyőződést szerezzen magának arról, vajjon a tyuk alá tenni szándékolt tojás termelőképes-e vagy sem, mert tudvalevő, hogy a különféle baromfifajták tojásai különböző időkben válnak kikelőképessé, például a kis csirkék 20—21 napon kelnek ki a tojásból, míg a kis kacsák a 28-ik napon bujnak ki a tojásból.

Egy megtermékenyített tyuktojás, mikor már 3—4 nap óta kotló alatt van, kivéttetik a kotló alól s egy jó világítású lámpa elé tartjuk, az elváltozások a vizsgálás folyamata alatt azonnal tapasztalhatók, míg ellenben egy terméketlen tojás semmiféle elváltozást nem fog mutatni, sem a 4-ik, de még a 21-ik napon sem.

A tojások megvizsgálásának ez volna a bevezetése, de az észlelt elváltozások folytán még mindig nem bizonyosodtunk meg arról, vajjon a tojásból lesz-e valami, vagy sem.

Az első hét végén a kotló alól kivett tojás megvizsgálásánál a tojás belseje félig-meddig homályosnak látszik s ezen homály természetesen fokozódik a keltési időszak végéig.

A 14-ik napon a tojás vastagabb végén ismét vizsgálódást ejtünk s az észlelt elváltozások arról fog-nak meggyőzni, hogy a tojás valóban termékeny, míg a terméketlen tojás belseje zavaros, foltos s igen hamar megromlik, bár a termékeny tojásnál is gyakran előfordul az az eset, hogy a csirke a kellő időben a tojásból ki nem bujik; ugyanis a keltés folyamata úgy, amennyire fejlődött ugyan, de az embryo nem lévén életképes, a tojásba fulladt.

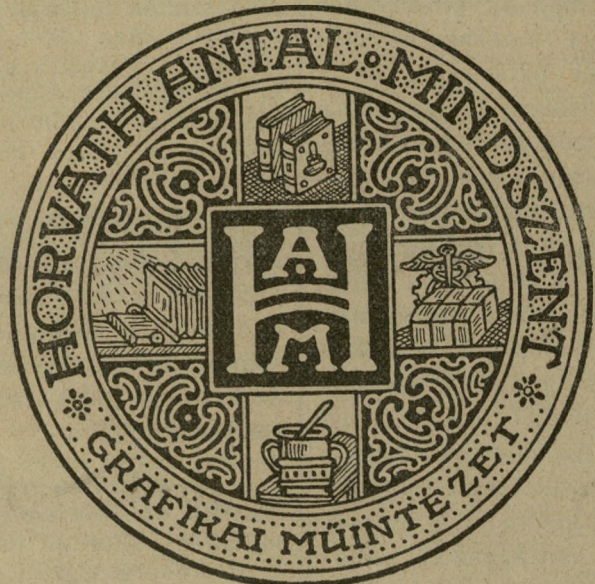
Arról, hogy a tojásban létezik-e csirke, a 14-ik napon a tojást egy 55 fok C melegvízbe tesszük, ha a tojásban tényleg létezik csirke, akkor a tojás a vízben mozogni fog, ha pedig ez nem észlelhető, úgy körülbelül biztosra vehető, hogy az embryo nem él, ezen experimentum természetesen felesleges, ha a keltési időszak már vége felé közeledik.

Manapság különböző szerkezetű tojásvizsgálógépekkel is rendelkezünk, legegyszerűbbtől a legkomplikáltabb szerkezetűig. A legsikerültebb azonban mégis az a gép, amelynek segítségével sugarat bocsátunk a tojás belsejébe, melynek segítségével a tojás belsejét alaposan lehet megvizsgálni.

A gyakorlott tenyésztőnek azonban uincs szüksége semmiféle tojásvizsgálókészülékre, meg tudja határozni, les-e valami a tojásból, érdemes-e a kotló alá tenni, avagy sem.

A legegyszerűbb készülék egy sötét kemény papírból készült 20—25 cm. hosszúságú és 4—5 cm. széles nyílású henger (cső), melynek egyik végére a tojást tartjuk a világosság felé s a másik végén át vizsgáljuk annak belsejét.

A vidék legszebb grafikai intézete

Lehető legszebb kivitelű
művészi nyomtatványok
gyártása, jutányos áron!
Papírnemük és írószerek
igen nagy választékban!

Gróf Károlyi Mihály pálmateri
uradalmában termett

tiszta répamag

sárga olajbogyó állású,
kilogrammonként

80 fillér

továbbá: Mauthner-féle konyhakerti és virágmagvak,
mindenféle festékek, ecsetek, meszelők, fűszerárúk cukor,
petróleum, valamint mindenféle sodronyfonat és vasárúk

a legolcsóbban kaphatók

Gémes Lajos

vásártéri vas- és fűszerkereskedésében

1 kiló papírhéju dió 96 fillér.

25 métermázsza csomagolópapir

kisebb nagyobb mennyiségben
jutányos áron kapható

Horváth papírkereskedésében
Mindszente

A
MINDSZENTI LAP
TELEFONSZÁMA
(INTERURBÁN)

9